

چشم انداز فوتبال ایرانی

پرونده «وطن امروز» نگاهی به دگردیسی ناتمام تیم قلعه‌نویی در جام ملت‌های آسیا ۲۰۲۳ قطر

آیا با قهرمانی قطر می‌توان ادعا کرد این کشور در شاخصه‌های توسعه از فوتبال ایران پیش افتاده است؟

ما و رنکینگ فیفا و خود تحقیرها

عکس مهدی آذرخواه/وطن امروز

تیتراهای امروز

گزارش «وطن امروز»
از انتخابات پرحاشیه ریاست جمهوری آذربایجان

دموقراضه باکو

از دستگیری گسترده خبرنگاران
و منتقدان علی‌اف تا تخلفات حین برگزاری

«وطن امروز» گزارش می‌دهد
در ۲ سال اخیر یک میلیون و ۴۰۰ هزار مجوز
کسب‌وکار به صورت برخط صادر شده است

صفحه آخر مجوزهای کاغذی

رژیم صهیونیستی در حملات شدید به آخرین
پناهگاه مردم غزه در جنوب فاجعه آفرید

ماشین آدم‌کشی در رفح

بیانیه ۱۱۰ چهره وابسته به جریان اصلاح طلب
در نقد تحریم انتخابات و ضرورت مشارکت

رأی علیه رادیکالیسم

حدا عادل: بعید نیست چند لیست بیرون بیاید
وزیر کشور: ۳.۵ میلیون رأی اولی داریم
«باهر» از تهران با کرمان؟

نگاه

حفظ سرمایه اجتماعی با ساخت آثاری چون «کتاب قانون»

مریم طیبی: حالا که رسانه ملی در آستانه برگزاری انتخابات مجلس، در یکی از آزمون‌های دشوار خود قرار دارد، شبکه یک با ساخت برنامه رالیته‌شو «کتاب قانون» توانسته است تصویر واقع‌بینانه و در عین حال نقادانه‌ای از مجلس ارائه دهد. رالیته‌شو شاید آخرین ژانری باشد که برای به تصویر کشیدن و نقد کردن بخشی از حاکمیت یک کشور به ذهن متبادر شود. اما این آخرین گزینه در شبکه اول به تصویر کشیده شد و تبدیل به جدی‌ترین اثر صدوسیما در آستانه انتخابات مجلس دوازدهم شد. «کتاب قانون» نام برنامه رالیته‌شویی درباره مجلس است که با کارگردانی سعید ابوطالب و تهیه‌کنندگی محمدحسین سعادت‌آبادی از ۱۹ دی روی آنتن شبکه اول رفته و هم‌اکنون در حال پخش است. صدوسیما که قبل از برنامه کتاب قانون، تجربه برنامه‌های رالیته‌شو دیگر اما مشخصاً با هدف سرگرمی را داشته، این بار سراغ این چارچوب برای نقد طرازانه سیاسی قوه مقننه رفته است.

■ **بفرمایید این شما و این اداره کشور!**
نوآوری کتاب قانون تنها در ژانر آن خلاصه نمی‌شود. این برنامه برای نخستین بار با تعریف سببی حکمرانی کشور به مردم عادی، می‌گوید: اگر جای نمایندگان مجلس بودید، چه کاری می‌کردید؟ بفرمایید این گوی و این میدان! کتاب قانون، با شبیه‌سازی فضای مجلس و به تصویر کشیدن فرآیند طرح یک لایحه در کمیسیون تخصصی تا تصویب نهایی آن در صحن علنی، بستر تجربه نماینده مجلس بودن را برای داوطلبان فراهم می‌کند. در این برنامه جز ۲ بازیگر نام‌آشنا - فخرالدین صدیق شریف و سیروس همتی - باقی افراد شرکت‌کنندگان از اقشار عادی جامعه هستند. این افراد با قرار گرفتن در دل جریان شبیه‌سازی شده روند معمول و جاری سیاست‌گذاری‌های کلان، درباره مسائل روز کشور به گفت‌وگو، بحث و ارائه راه‌حل می‌پردازند. این روایت را کارشناسان موافق و مخالف حوزه مورد بحث همراهی می‌کنند به عبارت بهتر، کتاب قانون کوششی است برای گشودن درهای بسته کمیسیون‌های مجلس در مقابل عموم مردم که مهم‌ترین نتیجه آن کم شدن فاصله میان مردم و حاکمیت است.

■ **ایجاد فضای تعامل میان مردم و فضای سیاست‌گذاری به شیوه کتاب قانون**
برنامه کتاب قانون توانسته است تعادل مناسبی میان واقعیت پیچیده حکمرانی و انتظارات مردم در روایت خود رعایت کند. ابوطالب - که خود نماینده مجلس هم بوده است - با نشان دادن پیچیدگی‌های سیاست‌گذاری در سطح کلان کشور و در عین حال بیان حرف‌های مردم مانند همان بندبازی است که در انتهای نمایش خود مرز حفظ تعادلش را در لبخند رضایت بر صورت مخاطبانش می‌گیرد.

انتخابات پاکستان؛ آرامش قبل از توفان!؟

■ **یادداشت علی صغری:** انتخابات پاکستان پس از ماه‌ها اما و اگر و تعویق‌های چندباره روز پنجشنبه نهم فوریه برگزار شد. انتخابات اخیر پاکستان یکی از پرحاشیه‌ترین انتخابات‌های تاریخ این کشور بوده، هر چند انتخابات و فرآیند انتقال قدرت در این کشور هیچ‌گاه دور از حاشیه نبوده است. در این کشور، زمانی که عمران خان نیازی، نخست‌وزیر پاکستان و رهبر حزب «تحریک انصاف» با رای عدم اعتماد مجلس و خروج تعدادی از احزاب از ائتلاف وی، از قدرت خلع شد. عمران خان کوشید از طریق انحلال پارلمان در قدرت بماند اما رای دیوان عالی این کشور منجر به ابطال تصمیم عارف‌علوی، رئیس‌جمهور مبنی بر انحلال پارلمان شد و در نهایت عمران خان از قدرت خلع شد.

سپس در اقدامی کم‌سابقه ۲ حزب مردم و مسلم‌لیگ (شاخه نواز) که از رقبای سنتی سپهر سیاسی پاکستان محسوب می‌شوند با یکدیگر ائتلاف کرده و شهناز شریف به نخست‌وزیری رسید. برکناری عمران خان از نخست‌وزیری اتساق جدیدی نبود، تا به حال هیچ‌یک از نخست‌وزیران پاکستان موفق نشده‌اند دوره تصدی خود را کامل کنند و پیش از موعد انتخابات پارلمانی به نوعی از قدرت خلع شده‌اند. سابق بر این رقبای سنتی که برای سال‌ها در عرصه سیاسی حاضر بودند، به ۲ حزب مردم و مسلم‌لیگ (شاخه نواز) محدود بودند اما از اوایل دهه ۲۰۰۰ عمران خان، بازیکن سابق کریکت پاکستان با تالیس حزب تحریک انصاف و با شعارهایی چون حمایت از طبقه متوسط، مبارزه با فساد و بازطراحی روابط خود با کشورهای خارجی پا به عرصه سیاست نهاد و سرانجام پس از سال‌ها در انتخابات سال ۲۰۱۸ موفق شد اکثریت نسبی پارلمان پاکستان را کسب کند. در ابتدای امر روی کار آمدن عمران خان با همراهی ارتش و نظامیان بلندپایه پاکستانی بود.

با این حال رفته‌رفته روابط میان عمران خان و ارتش به تیرگی گرایید و از سوی دیگر دولت او نتوانست به خوبی چالش‌های اقتصادی را مدیریت کند. در کنار این موارد شعارهایی چون مبارزه با فساد و اصلاح نظام اداری نیز به اهداف مدنظر خود نرسید. همه اینها دست به دست هم داد و مقدمات سقوط عمران خان فراهم آمد. با این همه قصه عمران خان اینجا به پایان نرسید و او نیز مانند بسیاری از سیاستمداران پاکستانی به این سادگی از میدان سیاست به در نشد. عمران خانی که در ماه‌های پایانی حکومتش از محبوبیت پایینی برخوردار بود، به علت سقوط دولتش توسط احزاب سنتی و شایبه دخالت آمریکا در آن، به حمایت مردمی چشمگیری دست یافت. نیروهای سیاسی سنتی پاکستان که از احتمال قوی پیروزی عمران خان در انتخابات به خوبی آگاه بودند، بیکار ننشسته و از همه ابزارهای موجود برای ایجاد محدودیت علیه وی استفاده کردند. از جمله این ابزارها اعلام جرم علیه وی در دادگاه‌های مختلف بود، به نوعی که ظرف چند ماه ۱۵۹ پرونده علیه عمران خان تشکیل شد. پرونده‌هایی با اتهامات مالی، حمایت از تروریسم و

سازنه‌های ایران

۲۹ بهمن تا ۲ اسفند ۱۴۰۲ | مصلای تهران

